

Jan Macků (1919 – 1983)

Dne 28. září uplyne dvacet let od smrti doc. dr. Jana Macků. Narodil se 24. 5. 1919. Jeho otec patřil mezi naše přední botaniky a podílel se na formování budoucích vědeckých zájmů svého syna.

Jan Macků patřil ke generaci, kterou postihla válka. Nejenom že jeho studium historie, sociologie a filozofie na Filozofické fakultě MU bylo přerušeno uzavřením vysokých škol nacisty; byl i půl roku vězněn. Po válce dokončil studium (v roce 1947) a v následujícím roce se stal redaktorem brněnské Rovnosti. Odtud přešel na naši univerzitu jako učitel filozofie a sociálních věd (disertace *K národnostní otázce v době národního obrození* – 1953). Působil na Přírodovědecké, Filozofické a především na Lékařské fakultě, kde se stal docentem a ve-

doucím katedry marxistické filozofie. V roce 1970 musel univerzitu z politických důvodů opustit. Pracoval pak až do roku 1981 v redakci časopisu *Věda a život*.

Macků se zabýval zejména dvěma okruhy problémů: 1. filozofickou a metodologickou problematikou přírodních věd a 2. otázkami spjatými se sociologií.

V první souvislosti promýšlel zvláště postavení biologie v systému věd a metodologické otázky se zvláštním zřetelem k filozofickému významu strukturálních přístupů. Jeho dlouholeté úsilí o spojení filozofického tázání s vnitřní problematikou přírodovědeckého poznání bylo cenné a v jeho době spíše vzácné.

V souvislosti druhé je třeba připomenout, že se Jan Macků významně zasloužil o restituci oboru sociologie na brněnské Filozofické fakultě ve druhé polovině 60. let. Zabýval se otázkami obecné sociologické teorie, sociální filozofie (speciálně sociologií inteligence) i dějinami sociologie, zejména brněnské sociologické školy. Těmito svými pracemi upoutal i pozornost v zahraničí. Koncipoval dějiny české filozofie jako rozvíjení strukturálních přístupů ve filozofii a v humanitních vědách a ve svém chápání společnosti navazoval na myšlenky I. A. Bláhy a J. L. Fischera. Lze jej řadit mezi představitele českého filozofického strukturalismu.

Ti, kdo si Jana Macků pamatují, vzpomínají na vtipného a laskavého člověka. Patřil k těm, kdo se snažili udržet český intelektuální život na úrovni i v někdy nelehkých dobách minulého režimu.*

* S použitím hesla ze Slovníku českých filozofů (MU 1998), které zpracoval L. Nový.

I. HOLZBACHOVÁ

Redakci Universitas došlo

Bezpečnost České republiky. Právní aspekty situace po 11. září 2001. Břetislav Dančák, Vojtěch Šimiček (eds.) Masarykova univerzita v Brně. Mezinárodní politologický ústav. Brno 2002

Česká republika a evropská unie. Studijní materiály. Uspořádali Marek Čejka a Lucie Moř-

kovská. Masarykova univerzita v Brně. Mezinárodní politologický ústav. Brno 2002

Lidská práva v evropském kontextu. Editor: Marta Goňcová. Sborník z konference uspořádané dne 17. září 2002 Centrem pro evropská studia a Katedrou občanské výchovy Pedagogické fakulty MU v Brně. Masarykova univerzita v Brně, 2002